

Zápis z 27. porady národní dítě IMPEL spojené s 43. poradou skupiny pro mezinárodní spolupráci

*Zápis z 27. porady národní sítě IMPEL spojené s 43. poradou skupiny pro
mezinárodní spolupráci ČIŽP*

konané na ředitelství ČIŽP dne 25. 6. 2018

Přítomni: dle prezenční listiny

Účastníky porady přivítal Ing. Miroslav Jandura, vedoucí odboru kanceláře ředitele.

Informace o mezinárodních aktivitách MŽP – Jana Ponocná, MŽP

ECA - Sdělení Evropské komise „Opatření EU ke zlepšení dodržování právních předpisů v oblasti životního prostředí a správy věcí veřejných v této oblasti“ bylo vydáno 18. ledna 2018. Dokument je součástí širší iniciativy k lepší právní úpravě (better regulation) a navazuje na sdělení „Právo EU: lepší výsledky díky lepšímu uplatňování“. Cílem Akčního plánu je zajistit vyšší soulad s evropskou environmentální legislativou a zlepšit environmentální správu. Jsou zde identifikovány nejčastější příčiny nesouladu, jako jsou nepochopení pravidel, kriminalita, nedostatek investic aj. Ty mohou být řešeny prostřednictvím různých nástrojů, které v jednotlivých ČS spravují různé orgány (inspekce, kontroly, vymáhání, sankce a další). Součástí sdělení je Akční plán o devíti bodech/opatřeních.

Akční plán identifikuje příčiny nedostatečné implementace legislativy a zaměřuje se na zlepšení spolupráce aktérů, kteří se podílejí na zajištění souladu – národních autorit, sítí odborníků, inspektorů, auditorů, policie, atd. Akční plán je v souladu s principy better regulation a má přesahy do řady existujících iniciativ (EIR, 7.EAP, Make it Work). Obsahuje 9 akcí, které by měly být implementovány v průběhu let 2018 a 2019.

K oběhovému hospodářství byly schváleny Závěry Rady dne 25. 6. 2018, Lucemburk. ČR přivítala Strategii pro plasty a za přínosné považujeme i zveřejnění návrhu nové směrnice týkající se redukce jednorázových plastů.

POP's Cílem nařízení o perzistentních organických znečišťujících látkách (dále jen „nařízení o POPs“) je ochrana lidského zdraví a životního prostředí před těmito látkami, vztahuje se na látky, které byly zařazeny do mezinárodních úmluv Stockholmské úmluvy a Protokolu o POPs k úmluvě CLRTAP (Protokol o perzistentních organických znečišťujících látkách k Úmluvě z roku 1979 o dálkovém znečišťování ovzduší přesahujícím hranice států). EK předložila návrh přepracovaného znění nařízení, především z důvodu nutných procedurálních změn pro provádění nařízení. Dost bylo plastu. Iniciativa MŽP v oblasti omezení spotřeby jednorázových plastů. <http://www.dostbyloplastu.cz/>

AT PRES je poslední z tria EE-BG-AT. Od nového roku Rumunsko. Nebude to lehký časový úsek: Volby do EP květen 2019, vyjednávání o Brexitu, Multiannual Financial

Framework (MFF) víceletý finanční rámec – vyjednávání (pro období 2021 - 2027). Řádná zasedání Rady pro životní prostředí proběhnou 9. října (Lucemburk) a 20. prosince (Brusel). Neformální zasedání ministrů pro životní prostředí se skutečně 29.-30. října v Graz spolu s neformálním jednáním ministrů pro dopravu (formace Rady TTE).

Informace o 6. zasedání Česko-vietnamské smíšené komise pro hospodářskou spolupráci – Pavla Říhová, Ř ČIŽP

Zástupci Ministerstva životního prostředí a České inspekce životního prostředí se v dubnu 2018 zúčastnili 6. zasedání Česko-vietnamské smíšené komise pro hospodářskou spolupráci, které probíhalo v Hanoji. Cílem jednání bylo rozvinutí spolupráce a navázání kontaktů v oblasti boje proti nelegálnímu obchodu s ohroženými druhy, k čemuž ČR s Vietnamem podepsala před třemi lety vládní deklaraci. Předmětem bilaterálních jednání bylo několik témat – jednak osvěta a možnosti působení na vietnamskou komunitu žijící v ČR, dále pak výměna zkušenosti z oblasti enforcementu. ČR seznámila zástupce Vietnamu s výzkumným projektem probíhajícím na základě grantu Ministerstva vnitra, jež je zaměřen na genetiku tygrů a vytvoření a validaci metodiky k diagnostikování tygří DNA ve zpracovaných produktech. Zástupci ČR požádali vietnamskou stranu o sdílení genetických vzorků tygrů z jejich záchytů a nabídli možnost provedení genetických analýz těchto vzorků v laboratoři v ČR. V rámci jednání proběhla návštěva státní forensní wildlife laboratoře v Hanoji a návštěva záchranného centra pro zabavené živočichy v Soc Son. Na závěr 6. zasedání smíšené komise proběhlo jednání s náměstkem ministra přírodních zdrojů a životního prostředí Vietnamu a byla podepsán mezivládní protokol o spolupráci.

Informace z CENIA – Jan Kolář, CENIA

Novým ředitelem CENIA se stal 16. 4. 2018 Mgr. Miroslav Havránek, které dříve působil v Centru pro otázky životního prostředí.

Projektové aktivity:

Twinning Project GE 14 ENI EN 02 16 (GE/24) Strengthening the administrative capacities of the Ministry of Environment and Natural Resources Protection of Georgia for approximation and implementation of the EU environmental 'acquis, in the fields of industrial pollution and industrial hazards

konsorcium Španělska, Nizozemí a České republiky

implementace směrnice o průmyslových emisích (IED)
a směrnice SEVESO III do gruzínské legislativy

nastavení systému povolovacího procesu dle IED
a inspekční činnosti dle IED a SEVESO III

realizace projektu – srpen 2017 až duben 2019

Evropská tematická střediska (ETC) Evropské agentury pro životní prostředí (EEA)

European Topic Centre on Inland, Coastal and Marine Waters (ETC/ICM) – od roku 2007

European Topic Centre on Waste and Materials in a Green Economy (ETC/WMGE) – 2014 až 2018

Další novinkou je spuštění oficiální facebookové stránky CENIA <https://www.facebook.com/ENVIDATA/> a spuštění nového webu o ekoznačení EMAS <https://ekoznacka.cz/>

Informace o IMPEL Valném shromáždění v Tallinnu – Lenka Němcová, Ř ČIŽP

Výbor IMPELu se setkal v roce 2017 se třemi organizacemi členských států a to:

- Ministerstvem životního prostředí a energie, ředitelstvím pro inspekční záležitosti Chorvatska
- Federálním ministerstvem zemědělství, lesnictví, životního prostředí a odpadového hospodářství Rakouska
- Ministerstvem životního prostředí Estonska

Tato setkání probíhají za účelem propagace práce sítě IMPEL a většího povědomí o jeho práci mezi vysokými manažery.

Schváleny závěrečné zprávy k projektům:

- Implementace směrnice o průmyslových emisích
- Projekt o skládkách
- Zlepšení implementace a prosazování směrnice o elektrickém a elektronickém odpadu
- Článek 6.3 směrnice o stanovištích – část 1 a 2
- Dělání správných věcí pro povolování
- Finanční závazky
- Implementační výzvy

Na rok 2018 byly schváleny tyto projekty v rámci expertních skupin:

Expertní skupina IMPEL pro průmysl a ovzduší

- Implementace IED a závěry o BAT 2018
- Nařízení k suchozemské těžbě ropy a plynu

Expertní skupina IMPEL pro odpady a přeshraniční přepravu odpadů

- NCP Nejlepší praxe 2018
- Prosazovací akce 2018 včetně konference odpadů a přeshraniční přepravy odpadů

- Skládkování a oběhové hospodářství
- Implementace a prosazování směrnice o elektronických a elektrických odpadech

Expertní skupina IMPEL pro vodu a půdu

- Integrovaný přístup k vodě a městské vody
- Plánování rozvoje řek – 2. fáze
- SWETE ochrana vod v Evropě – fáze 4
- Konference o vodě a půdě 2018
- Bezpečnost vody v Evropě

Expertní skupina IMPEL pro přírodu

- IKB výměna informací
- Lovecký turismus
- Plánovací nástroj pro inspekce ochrany přírody
- Schůzka expertního týmu a činnost sítí
- Dobrá praxe při implementaci EU plánu o obchodování s volně žijícími druhy a planě rostoucími rostlinami

Expertní skupina pro přesahové přístupy a nástroje

- Dělání dobrých věcí pro IED
- Satelitní zobrazení
- Mimořádné události v ŽP a odezva na havarijní stav
- Finanční zajištění

Informace o Mimořádném valném shromáždění IMPEL v Bruselu 13. 6. – 14. 6. 2018 – Lenka Němcová, Ř ČIŽP

Informace z EK: bylo schváleno financování projektu SWEAP z LIFE +. EK připravuje pro IMPEL víceletý finanční plán, aby nebylo nutné každý rok dávat novou žádost o financování z LIFE +.

Informace z EUFJE (Fórum soudců pro životní prostředí)

EUFJE se také bude podílet na práci v rámci Opatření EU ke zlepšení dodržování právních předpisů v oblasti ŽP a správy věcí veřejných v této oblasti. Účastní se Fóra a bude se účastnit akce 3 usnadnění sdílení osvědčených postupů, akce 7 týkající se stížností a akce 4 k připravení dokumentu o osvědčených postupech v oblasti strategií pro potírání trestné činnosti proti ŽP a dalších souvisejících typů nedodržování předpisů. Dále byla zdůrazněna potřeba školení pro soudce v oblasti satelitního pozorování, klimatických změn a technického školení. Není nutné hloubkové školení, ale je nutné pochopit souvislosti.

EnviCrimeNet (síť pro policii zaměřená na kriminální činy v oblasti ŽP)

Je podporována Sekretariátem Europolu. Úzce spolupracuje s iMPEL a EUFJE, jedná se o neformální síť s omezenými zdroji. Jejím úkolem je identifikovat trendy v kriminalitě ŽP bojovat proti kriminalitě v ŽP. V rámci Opatření EU ke zlepšení dodržování právních předpisů v oblasti ŽP a správy věcí veřejných v této oblasti se budou podílet na akci 3 usnadnění sdílení osvědčených postupů a 7 týkající se stížností a akce 4 k připravení dokumentu o osvědčených postupech v oblasti strategií pro potírání trestné činnosti proti ŽP.

Následovaly diskuse v pracovních skupinách na čtyřech stanovištích:

Stanoviště A – podpora budování kapacit a znalostního a inovačního centra

Stanoviště B – budoucnost IRI a prosazovacích akcí

Stanoviště C – ECA Akční plán:

Příprava dokumentů a příruček (opatření 4, 5 a 7)

Technické pokyny a hodnocení vnitrostátních systémů (opatření 6 a 9)

Využití zpravodajství o Zemi/Copernicus/INSPIRE (opatření 8)

Stanoviště D – rozvoj partnerství a evidenční báze IMPEL

Strategie dohod s partnerskými sítěmi

Rozvoj členské základny IMPEL

Implementační výzvy

Zpětná vazba

Aktuální informace z fóra ECHA – Oldřich Jarolím, Ř ČIŽP

O. Jarolím podal aktuální informace z posledního zasedání fóra pro výměnu informací o prosazování Evropské chemické agentury. Jednalo se o výsledky společných projektů, problematiku registrace chemických látek v EU a kontroly v některých členských státech. Dále byli účastníci informováni o zrovna probíhajících kontrolních projektech ECHA, kterých se účastní i ČIŽP. Na závěr byly představeny kontrolní projekty typu REACH-EN-FORCE, které proběhnou v dalších letech a témata pilotních kontrolních projektů (např. monomerní látky, odpady, povolování).

IMPEL konference o přeshraničních odpadech a odpadech a prosazovací akce – Jana Samková, MŽP, Martin Zemek, Ř ČIŽP

Za Českou republiku se konference účastnily MŽP, ČIŽP, GŘC a Státní zastupitelství. V rámci prosazovacího projektu bylo uskutečněno 22 000 inspekcí, z toho 27 % z nich obsahovalo odpad a bylo zjištěno 32 % nesouladu s legislativou. Účastníci v rámci prosazovacího projektu byli informováni, že byl schválen SWEAP projekt, který bude hrazen z LIFE '+. Z projektu bude hrazeno školení, zejména pro celníky a inspektory a výměny inspektorů, budou vyzkoušeny nové inovativní nástroje jako GPS pro sledování

pohybu odpadů, zapojí se i průmysl, Policie, Státní zastupitelství. Na konferenci proběhl workshop, který se zabýval problematikou zákazu vývozu plastů do Číny, což činí velké problémy USA a Evropě. Dopady tohoto kroku je propad cen druhotných surovin a problém s uplatněním zejména plastů z tříděného sběru plastů (směsi), ale i některých plastů ze zpracování jiných odpadů. Dále přesun na jiné trhy: Malajsie, Thajsko, Turecko, Vietnam, Indonésie, Indie. Novou destinací pro papír je zvláště Indie a Indonésie a pro plasty Malajsie, Thajsko a Turecko. V Asii jsou nedostatečné kapacity zejména pro plasty, ostatní nechtějí opakovat zkušenosti Číny, proto zpřísnily požadavky na kvalitu odpadu. Odpady se hromadí v přístavech a lodní společnosti požadují vysoké záruky na přepravu odpadů (Vietnam), jelikož Vietnam omezil také příjem odpadů z důvodu nízké kvality druhotných surovin. Některé země jako Indie a Thajsko již také reagují a provádí inspekce a omezují dovozy přímo či nepřímo. Thajsko má problém s ilegálním rozebíráním elektronického odpadu a s dovozem netříděného plastu, legálně přijímá pouze čistý, jedno druhový a před upravený. Dopadem na Evropu je zejména orientace na jiné trhy, hromadění odpadů a s tím spojená rizika např. požáry v Polsku. Naplnění kapacit spaloven v Nizozemí a Německu, vývozy včetně nelegálních mezi EU členy, což má dopad např. na Polsko, Lotyšsko, rovněž ČR zmínila aktuální snahu o nenotifikované dovozy RDF a netříděných plastů z Itálie. Nelze spoléhat v celém objemu recyklace v budoucnu na Asii, ale přejít ke skutečné recyklaci (např. regnanuláty). Je to příležitost ke zlepšení třídění plastů dle druhů a zvýšení čistoty, ovšem je tu obava z nekonkurenceschopnosti recyklátu a takových investic, kdy ceny plastů klesají. Workshop ELVs byl zaměřen na nelegální vývozy mimo EU – klasifikace, zda jde o odpad – neodpad, možnost využití čl. 50 nařízení o přepravě odpadů. Nakládání s vraky v Rakousku, mají obdobný systém jako v ČR, ovšem pouze 6 vrakovišť. U klasifikace soudu v případě bouraných vozidel v situaci kdy cena opravy v zemi držitele vozidla převyšuje zůstatkovou hodnotu vozidla, pak se jedná o autovrak a o autovrak se jedná vždy, když jde o tzv. polovinu automobilu.

V rámci workshopu o výměně elektronických dat byly prezentovány 3 systémy, uvažuje se o variantě Traces NT pro státy, které nemají vlastní systém

WATCH-IT aplikace – je to nástroj pro inspektory a je volně dostupná (Google Playstore, Apple Appstore, Windows store) a bude aktualizován po 3 letech. V aplikaci je možno nalézt i Basilejskou, Rotterdamskou a Stockholmskou úmluvu.

Setkání SIŽP a ČIŽP – Helena Nekolová, ČIŽP OI Plzeň

V červnu byla navštívena Slovenská inspekce životního prostředí, kde se konala porada a exkurze v Duslo a.s. Šála – zařízení „Čpavok 4“ a „Spalovna odpadov“ a výstavba zařízení „Lakovňa“ – areál společnosti Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o. v průmyslovém areálu Nitry. Proběhla výměna zkušeností z inspekční praxe – přezkum integrovaného povolení podle závěrů o BAT, změny integrovaného povolení, podněty, sankce a nápravná opatření, neprovozovaná zařízení atd. Duslo a.s. patří do Agrofert Holding a vyrábí široký sortiment průmyslových hnojiv včetně jejich kombinací. Jedná se o technologie s integrovaným povolením. Dokumenty jsou dostupné na: <https://www.sizp.sk/ipkz/informacny-system-integrovanvej-prevencie-a-kontroly-znecistovania> „Čpavok 4“ v Trnovci nad Váhom, k.ú. Močenok nahradí dosluhující 40 let starý „Čpavok 3“. Jde o zkušební provoz, kat. 4.2. a), rozloha 20 000 m², výroba kapalného čpavku 1 600 m³/den. Vstupní surovinou je zemní plyn. Probíhá přímá syntéza dusíku a vodíku při zvýšené teplotě a tlaku za přítomnosti katalyzátoru:

1. Příprava syntézního plynu (směs dusíku a vodíku)

2. Syntéza čpavku

Část produkce na výrobu močoviny je ve stávajícím provozu v areálu Duslo a.s. a část produkce je skladována v existujícím zásobníku. Produkovaný plynný CO₂ je vstupním produktem pro výrobu močoviny, zbytek je vypouštěn do atmosféry. Součástí je velín, v současnosti probíhá výcvik pracovníků, kteří tam budou pracovat, rozvodna (transformátory a dieselaagregát), procesní jednotka a automatizovaný monitorovací systém.

Zástupci ČIŽP se také podívali na výstavbu zařízení „Lakovňa“ v areálu společnosti Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o. v průmyslovém parku u Nitry. Integrované povolení je dostupné na <http://enviroportal.sk/ipkz/prevadzka?id=5672>. Jedná se o kategorii 2.6 (hlavní činnost a 6.7 (vedlejší činnost)

IMPEL projekt Implementace směrnice o průmyslových emisích – Tomáš Augustin, ČIŽP OI Brno

Výsledky projektu 2015 -2017

- Implementační přístupy v Brémách, Valonsku, Rumunsku, Nizozemí, Vlámku, Lombardii, Slovinsku a Portugalsku
- Identifikace implementačních výzev
- Utváření tematických pracovních skupin a jejich finální výsledky
- Probíhající práce a utváření nových pracovních skupin
- IED implementační průvodce
- Implementace výsledků souvisejících projektů
- Projektový souhrn v různých jazykových verzích
- Výměna zkušeností
 - Změna IED průvodce – spolupráce s projektem Děláním správných věcí pro povolování a informační listy pro povolování a inspekční cyklus

Na rok 2018 jsou plánovány výměny inspektorů, nové pracovní skupiny, další spolupráce na průvodci, výukové materiály a školení, což je první krok směrem k ECA iniciativě. Otevřená IED témata:

- Zapojení inspektorů do BREF cyklu
- BAT / obecně závazná pravidla
- Aplikace emisních rozsahů
- Koncentrační versus hmotnostní emisní limity
- Změny povolení – co je významná změna
- Aplikace BAT v průběhu 4 let
- Zefektivnění IED a EIA povolení
- Kontrola VOC zařízení pod IED
- Monitoring půdy a podzemní vody
- Neplánované inspekce

- Účast veřejnosti / vyřizování podnětů
- IED zemědělské činnosti

Expertní tým

V roce 2018 se v rámci expertního týmu konají dva projekty:

- Implementace směrnice o průmyslových emisích 2018
- Nařízení k suchozemské těžbě ropy a plynu – předpokládají se dva workshopy, navrhované téma pro rok 2018 je „Vyřazování z provozu, uzavření a odpovědnost – postupy pro uzavírání a vyřazování vrtů z provozu.

Pracovní program expertního týmu byl identifikován projektem Implementační výzva 2017, hlavními tématy jsou:

- Intenzivní chov dobytka
- Vliv průmyslových emisí na kvalitu ovzduší
- Jasnost požadavků na povolení
- Používání BAT v povoleních
- Vlastní monitoring provozovatele

EK je ochotna podporovat vzájemná hodnocení a školení praktiků, je to příležitost pro IMPEL prokázat svou hodnotu tím, že připraví dobré školící materiály. Kombinovaný IED průvodce se použije jako základ pro vývoj školících materiálů.